

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 8

November 1958

8. årg.

Hadde du berre visst...!

«Hadde du berre visst, om ikkje fyrr enn i dag, kva som tener til di velferd. Men no er det dult for augo dine». (Luk. 19,42). Det er under sin gråt over Jerusalem at Jesus uttalar desse orda. Han hadde vore fleire gonger i Jerusalem både som barn og vaksen mann og som profeten frå Nasaret. No kom han for siste gong. Det hadde vore små frukter av arbeidet hans i Jerusalem, folket i det heile hadde ikkje hatt bruk for den bodskapen han bar fram, sjølv gode som dei var. No kom han for siste gong. Enno ein gong skulle ordet om frelse forkynnast for folket, enno ein gong skulle dei få høyra kva som tente dei til velferd. Men han viste det nytta ikkje. Jerusalem var ein by med stengde hjarto og hadde på denne måten felt domen over seg sjølv — no er det dult for augo dine. Jesus visste nok kva som venta han sjølv inne i byen. Men han visste og kva lagnad som venta byen. Difor seier han med sorgfylt hjarta og tårar i augo: Hadde du berre visst, om ikkje fyrr i dag, kva som tener til di velferd. Men no er det dult for augo dine. No var alt forseint.

Kva ser Jesus når han i dag ser ut over byane og bygdene våre? Er det dei stengde hjarto og dei sjølv-gode sinn, menneske som ikkje har

bruk for syndetilgjeving, frelse og evigt liv? Eller ser han dei lengtande sinn og hjarto som hungrar etter ordet frå han og om han, ja etter eit møte med han som kan og vil frelsa syndige menneskeborn? Ser han kanskje berre menneske som lever for dagen utan tanke på livskvelden og det som kjem deretter? Har kanskje det synet trengt gjennom hjå folket vårt som ein av diktarane våre for mange år sidan tolka i dei orda: «Der brafolk går, der er Guds veier». Og brafolk, ja det er vi då vel alle som ikkje er tjuvar og røvarar? Så kan vi vel berre slå oss til ro. Alt er vel berre bra med det norske folket? Jau, det ser diverre mange gonger ut til at det er *mange* som slær seg til ro. Men Jesus sa: Hadde du berre visst. Kanskje han eingong må seia om mange: No er det dult for augo dine. Ånei for ein lagnad om det eingong skulle kunne seiast om nokon av oss: No er det dult for deg. Då er det inga berging lenger.

Du som les dette, veit du kva som tener til di velferd? Ja, du veit det. Ut frå den gode kristne kunnskap du har fått veit du: «Det er ikkje frelsa i nokon annan, for det finst ikkje heller noko anna namn under himmelen som er gjeve mellom menneske såleis at vi skal verta frelste ved det».

Å veta er ein ting, å handla etter det ein veit er noko anna. Det skal vel ikkje eingong seiast om deg: No er det dult for augo dine? J. A.

Fred i skogen

Noe av det vakreste jeg husker fra mine skoledager er historien fra leseboka om den unge gutten som julekvelden gikk til skogen for å ta ned snarene sine. Han måtte hjelpe mor og far med de pengene han fikk for de fuglene han fanget. For julekvelden og juledagene med, skulle det være fred og stillhet i skogen også. Men husker jeg fortellingen godt, — så husker jeg bildet som sto i boka enda bedre. Det var en ekte julekveldestemning over det hele, der gutten har stoppet opp framme i gransnaret, og der står han da og støtter seg med den ene hånden til skistaven, mens han i den andre hånden holder snarene, og framfor ham ses et gløtt av gren da han hører heime, og kirkespiret, skimtende mellom snøfillene som sakte faller mot marka. Jeg husker ennå jeg formelig hørte klokkeklangen som varslet høytidens komme. Og siden den gang har det vært slik for meg, når julekvelden kom måtte jeg høre klokkene ringe høytiden inn. Men det ble ikke alltid de rolige guttedagers julekveldestemninger, livet hadde alltid så mange vanskeligheter å by en. Men den lykke har jeg fått eie, hver eneste julekveld har jeg fått høre klokke ne kime fra kirken her heime.

Men denne gutten fra gransnaret brakte noe godt og vakkert inn i mitt sinn og min tanke, kanskje ville han fortelle at slik han tenkte

og var, — er vi mennesker i virkeligheten. Vi har bare så uendelig vanskelig for å vise oss slik vi er. Så blir vi kanskje annerledes, vi lukker oss for hverandre. Og allikevel, — får vi være oss selv, er vi slik som denne gutten var. For over alt på jorden hvor budskapet om julen er nådd fram, er det blitt til fred mellom menneskene og dyra denne ene kvelden. For lenge før vi fikk lover om jakten og den tiden det skulle herske stillhet i skogen, har det vært en uskreven lov at ingen måtte jage de ville dyrene etter at kirkeklokkene hadde ringt julekvelden inn.

Det er nok så at villdyrene våre ikke har noen jul, og heller ingen forståelse av høytiden, for tenker vi oss om, kan det ikke herske noen fred i dyrenes rike. For om det er jul eller ikke, fanger reven sin hare og hauken sin fugl, det må en gang være slik. Men mennesket som har mottatt det skjønne julens budskap: *fred på jorden*, — følger det beste i seg, om det nå er fangstmannen som arbeider for seg og sine under polarnattens flammende nordlys, — til julekvelden er alle feller og fangstinnretninger satt ut av funksjon. Og slik også på de uendelige hav hvor hvalfangerne arbeider under sydkorsets tegn på de store kokeriene, når julekvelden kommer sender telegrafene ut de enkle ordene til hvalbåtene som arbeidet ute på feltet: Stopp fangsten, det er jul! Og slik også her heime. For gamle jegere har erfart at ingen gang føltes freden sterkere i deres sinn og tanker som julekvelden når de sluttet jakten. En gammel skogskar og jeger her fra dalen som forlenget er død, fortalte meg engang at aldri har han følt en stemning sterkere enn en julekveld han kom fra skogen. Det ble sent på dagen før han tok på heim-veg, den bleke vintersola var forlenget gått ned, men da han hørte klangen fra kirkeklokkene nede i dalen, kom julefreden til ham derinne i

skogen. Taus og stemningsbetatt under den vidunderlige vinterhimels stjerneskjær for han skisporer framover til heimen og juletreet.

Emc.

„Og størst av dem er kjærligheten“

III.

Vi hører til en evangelisk kirke, der evangeliet om Guds uforskyldte nåde mot syndere har lydt i flere hundre år. Og nå kan vi lett ta dette evangelium som en selvsagt ting. Men faktum er at Guds kjærlighet er et nådens under. Reformatoren Martin Luther, kjempet lenge for å bli så god og rettferdig at Gud kunne godta ham og ha et motiv, en fullgod grunn, til å elske ham. Men Luther ble sittende fast og sank bare dypere og dypere i fortvilelse. Men så gikk det opp for ham at Gud *gir* og ikke *krever*, at han gir sin rettferdighet, sin kjærlighet uforskyldt til synderen, når denne bekjenner syndene sine og tror. Da ble det frelsesglede i Luthers sinn. Da opplevde han det han har formet så kort og fyndig i katekismen: «Der syndenes forlåtelse er, der er liv og salighet».

I Jesus Kristus har også du og jeg møtt denne umotiverte, ufortjente, uforskyldte kjærligheten som er berg-grunnen under vår tro, og som gir oss håp ut over død og grav.

Når vi i tro får gripe denne Guds nåde mot oss og alle syndere, da blir vi glade og ønsker bare *en* ting — å få være i denne kjærligheten, og at denne kjærligheten måtte få være i oss. Og så ber vi samme bønn som H.A. Brorson ber i sin salme om det største i verden, «Den ypperligste vei»:

O, Jesus, la meg så din kjærlighet forstå, at hvad jeg gjør, jeg svake, av kjærlighet må smake, og alt mitt liv må være din kjærlighet til ære. (L. 549).

Og så går vi ut mellom menneskene og elsker *alle*, også de som ikke er elskelige eller sympatiske, også de som vi til å begynne med ikke liker og «ikke kan noe med».

Det er vanskelig, men Jesus peker på en vei vi skal gå: tal vel om dem, gjør vel mot dem, ja be for dem! Og be mest for dem du har vanskeligst for å like!

Den som har fått gripe Kristi kjærlighet til syndere i tro, *må* elske, han får nemlig del i en ny natur, Jesu Kristi sinnelag. «Kristi kjærlighet tvinger meg», sa Paulus. Dette er ikke tvang i vanlig mening, men en indre spontan trang som Kristus skaper i sine troende.

Det er umulig å tale om kjærligheten uten å kjenne med seg selv at en står uendelig langt tilbake. Dessuten har Jesus sagt noe om at kjærligheten skal bli kald hos de fleste i de siste tider. Det er mye som tyder på at nettopp slik er det i dag med meg — og med deg? «Så blir de stående disse tre: tro, håp og kjærlighet, og størst av dem er kjærligheten».

S-us.

Frå Nidaros bispedømmeråd

Norges Husmorforbund har slått til lyd for at feiringen av julen før juledagene bør innskrenkes mest mulig.

Nidaros bispedømmeråd vil gjerne gi dette tiltaket sin fulle støtte. Vi ber prestene og menighetsrådene om at de hver på sitt sted søker å påvirke opinionen til fordel for en samling av julefeiringen i tiden etter juleaften. Vi finner det også riktig at julens karakter av hjemmenes fest blir understreket så kraftig som mulig. Vi vil også framheve at en bør søke å motvirke den stigende tendens til å utnytte julen og dens budskap i forretningsmessig reklameøyemed. Det er en oppgave å samle mest mulig av julefeiringen omkring julens sentrale bud-

MENIGHETSBLAD Om Bibelens bruk

For Orkdal prestegjeld.
Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.

Redaktør: Res. kap. Leergaard.

Kasserer: lærer Nils Ofstad.

For Orkanger:

Anton Hoff og Nik. Konstad.

For Orkdal:

Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.

For Orkland:

lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:

SVORKMO PRENTEVERK.

skap i de egentlige høytidsdagene og den følgende juletid. I ukene før juleaften bør en prøve å gi adventbudskapet større plass.

Om skulen og kyrkja

I foredraget sitt på prostimøtet sa framhaldsskulestyraren i Meldal mellom anna:

Skulen har sprunget ut frå kyrkja.

Etter den nye skuleplanen får alle born 9 års skule. Dei siste 3 åra blir linedelt. Kvar elev får utdane seg meir i samsvar med si legging. Nye fag blir engelsk og heimkunnskap.

Det blir enklare reglar for stats-tilskott når det gjeld kommunane.

Som institusjon står skulen sterkt i dag. Han vil og koma til å gjera det etter den nye skuleloven. Men skulen skulle og gje dei unge ei god moralsk og kristeleg oppseding.

Ved at skuletida blir strekt ut til 9 år vil det føre med seg ikkje så lite sosialt velferdsarbeid.

Den nye skulen blir ein sers god skule.

Men ungdommen vantar eit fast punkt i livet. Dei saknar ein auto-

Det fortelles om professor Odland at han engang fikk besøk av en ung mann. Nå hadde den unge mannens far skrevet noen bøker, og i samtalens løp peker professoren opp på disse bøkene, som han hadde plassert øverst oppe i bokhylla, d.v.s. i takhøgde omtrent, og sier lett ironisk: «Som De ser, setter jeg Deres fars bøker høyt».

Mange setter Bibelen høyt på samme viset. Den står høgt, bokstavelig talt, uten å brukes. Står Bibelen på den utilgjengeligste plassen i *din* reol?

Bibelen må brukes til personlig oppbygging. Den må ikke fortrennes av blad og andaktsbøker. I 1957 sendte Det Norske Bibelselskap ut i Norge 111.000 bibler og nytestamenter. Det skulle jo se bra ut. Men dette tallet må ikke taes altfor optimistisk. I tallet er også innbefattet konfirmanttestamenter. Og det finnes konfirmanttestamenter som ikke har vært brukt.

Vi har ansvaret for hvordan vi bruker *våre* bibler. Bibelen må inn i foreningene istedenfor lesningen av bladstykkene. At presten leser gjennom teksten for søndagen er sjølsagt. Men de enkelte menighetslemmene, — gjør de det sam-

ritet; Guds ord, den kristne trua. Kristendomsfaget får ein veik posisjon m.o.t. timetalet og kyrkja sitt tilsyn. Det blir eit stort tap om grunnlaget for moralen vår med dette fell bort. Eit av dei brennande spørsmål i framtida blir: Skal skulen bli ein kristen skule? Avgjersla kjem kanhende ikkje frå politikarane, men frå dei kristne sjøl. Vi treng kristne personlegdomar.

Ref.

Til Institutt for Kristen Oppseding kom inn ved ofr. i Orkanger 26/10 kr. 101,85.

me før søndagen? Når det gjelder lytting til Ordet i radioen, må det også førebuing til hos lytterne.

Så litt om den personlige bruk av bibelen.

Kan den enkelte avsette ½ time daglig til bibellesing og bønn? Når en tar til seg næring av bibelen, gjelder det å «skjære brødet riktig». Bibelordboka er en god hjelp.

Appetitt på Ordet får vi gjennom førebuing i bønn før vi går til bibellesinga. Vårt indre menneske må bøye seg i bønn før Ordet brukes. En videre betingelse for at Ordet skal virke er at vi er lydige mot Herrens røst slik vi møter den i Guds ord.

En bibelleser støter på vanskeligheter:

«Min tid tillater ikke ½ times bibellesing daglig», innvender noen. Til det er å svare: En tar seg tid til alt nødvendig. For den som vil leve det skjulte liv i Gud er det nødvendig å bruke Bibelen daglig.

Andre framfører vanskene med å forstå mange ting. Til det er å svare: Det fins ikke et eneste menneske som har forstått alt i Bibelen. Derfor blir vi aldri ferdig med den.

Men vi kan ikke tro på sannheten av alt i Bibelen, sier andre.

Bruk Bibelen i bønn. Herrens ånd får da tale til din samvittighet. Da blir ikke forstandsvanskeligheten det vesentligste.

En innvending vi ofte hører er: «Jeg får ingen ting ved lesningen». En kjenner seg ikke berørt. Jeg vil svare: Ordet har virkning på din ånd, i din ånd, selv om det ikke merkes i dine kjensler. Legg trøst i veg og bli en rik og glad Bibelleser. Gud skuffer ingen av dem som søker ham. Kommer Bibelen ut av livet, kommer kristendommen ut av livet, — sa sokneprest Tangvik under sitt foredrag på prostimøtet for Orkdal 12. oktober i år.

Ref.

PREIKELISTEN

- 23/11: Orkdal kapell. Prost Aune.
Nattverd.
Orkland kyrkje. Olsen. Nattv.
Orkanger kyrkje. Hatlebrekke.
Nattverd. Ofr. til Kirkens Nød-
hjelp.
- 30/11: Sølberget bedehus kl. 11. Hatle-
brekke.
Togstadjårens forsaml.hus kl.11.
Prost Aune.
Orkanger Aldersheim kl. 11.
Olsen.
- 7/12: Orkdal kyrkje. Hatlebrekke.
Orkland kyrkje. Olsen.
Orkanger kyrkje. Prost Aune.
- 14/12: Stokkhåugen bedehus kl. 11.
Prost Aune.
Svorkmo bedehus kl. 11. Hatle-
brekke.
Orkanger kyrkje. Olsen. Nattv.

Hva er „Kristen Innsats“?

Rundt om i menighetene er mange de siste årene blitt presentert for en vakker liten trykksak «Nå kan det gjøres» med en oppfordring om å gi 100 kr. året til kirkens uløste oppgaver. Bak dette ligger en stor tanke som er vokset fram de siste årene: ved siden av og i tillegg til det store og vidtfavnende arbeid som de forskjellige institusjoner og arbeidslag i vår kirke i dag utfører, trenges det en virkelig pionerinn-sats på felter som hittil har vært helt eller delvis forsømt. La oss høre tenke på arbeidet blant storby- og industriungdommen, blant soldatene, familierådgivning, utvikling av en kristen pedagogikk, veiledning i filmspørsmål, innsats i kulturlivet, formidling av inspirasjon fra andre kirker, effektiv informasjonstjeneste i forhold til presse og publikum — dette er bare noen av oppgavene. Men flere av disse er forøvrig nettopp de siste årene tatt opp. Navn som Institutt for kristen Oppsøding, Kristent Filmråd, Norsk Menighetsinstitutt, Norsk Kirkeakademi, Norsk Mellomkirkelig Institutt forteller om det. De frivillige organisasjoner har også rikelig med nybrottsarbeid både i gang og på planleggingsstadiet. Men felles for alt dette er at skal det kunne utvikles videre — og det er en nødvendighet — og skal nye oppgaver tas

GODT UTVALG av

SØLVVARER

til

**BARNEDÅP
BRYLLUP
KONFIRMASJON**

**JOHN RØHME
GULLSMED - ORKANGER.**

Hoff's Begravelsesbyrå

**Kister og svøv.
Begravelsesbil.
Gravmonumenter.**

Telefon: Orkanger 66.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i første-
steklases utførelse kan bestilles hos
meg.

Monumentene leveres fraktfritt
og fritt oppsatt.

BERNT GROVEN

Svorkmo.

opp — det er like nødvendig — må det skapes en bredere finansiell grunnvoll for dette arbeidet. Derfor startet landets bispedømmeråd «Kristen Innsats for uløste Oppgaver» med det mål å skaffe 10 000 bidragsyttere som hver vil gi 100 kr. året i tre år til slike nybrottsiltak. De første 100 000 kroner er allerede delt ut, men mere trenges. Å sikre dette arbeidet skulle være en oppgave for alle som gjerne vil at kirken skal ha framgang i folket — og hvem vil i grunnen ikke det?

VET DU

at det går mennesker omkring og undrer seg over at du aldri snakker til dem om Gud? Vet du at de venter på deg og at de snart kaster hele kristendommen bort som en illusjon fordi det ikke ser ut til å være om å gjøre for deg å få brakt den videre?

SLEKTERS GANG

DØYPTE i Orkdal i oktober.
5/10: Kåre Utstumo, Orkdal. John Arne Fredriksen, Strinda. Dag Ustad, Tone Morken, begge Orkdal.
19/10: Tordis Ustad, Orkdal.
29/10: Torbjørn Wolden, Orkdal.

VIGDE i Orkdal i oktober.

11/10: John Bernhard Fossum og Marta Elida Ustad, begge Orkdal.
Ragnar Ingvald Gjønnnes og Randi Gerda Bjørnbeth, begge Orkdal.
18/10: Magnar Marius Bye og Jorid Evjen, begge Orkdal.

GRAVLAGE i Orkdal i oktbr.

11/10: Bernhard Stenvik, Orkdal
15/10: Ola L. Buan, Orkdal.
23/10: Henrik Morseth, Selbu.
7/10: Karen Haugen, Orkanger.
5/10: Dagny Berg, Meldal.
20/10: Karen Aunemo, Orkdal.

DØPTE i Orkanger.

3/10: Tor Andersen (Døpt i T.heim)
5/10: Trygve Karlsen. Ruth Karin Skirstad.
19/10: Bård Inge Syrstad. Oddveig Meslo.

VIGDE i Orkanger.

18/10: Odvar Arvid Bakken, Orkanger og Turid Knutsen, Kr.sund.

DØDE i Orkanger.

3/10: Martha Øye.
7/10: Karen Haugen.
9/10: Astrid Bergliot Røhme.
13/10: John Hjalmar Gravrok.
23/10: Ole Aae.
31/10: Pauline Pevik.

DØPTE i Orkland.

12/10: Inger Aa.

VIGDE i Orkland.

11/10: Arne Bernhard Lomundal og Eldbjørg Øyasæter, bae Orkland.
18/10: Birger Margido Solem, Orkanger og Solveig Asbøll, Orkland.
Peder Vullum, Orkdal og Bjørg Løseth, Orkland.
25/10: Arvid Henry Hammer Kvern-
vik, Orkland og Ingrid Beate Nilssen,
Meldal.